

Duben 2017

Škola ochrany osobních údajů

advokátní kanceláře Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/679 z 27. dubna 2016, tzv. Všeobecné nařízení o ochraně údajů („Nařízení“) zrušilo směrnici 95/46/ES („Směrnice“), která je nyní transformována do českého právního řádu zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vstoupí v účinnost dnem 25. května 2018, kdy se stane přímo účinným rovněž v České republice a dotkne se všech, kteří osobní údaje zpracovávají, jakož i fyzických osob, jejichž osobní údaje jsou předmětem zpracování, tedy téměř každého.

Vzhledem k dosud nejvýznamnější legislativní změně evropského rozměru v oblasti ochrany osobních údajů Vám s týdenní frekvencí přinášíme pravidelné informace pro snadnější a efektivnější orientaci v množství povinností, které Nařízení přináší.

Pokud si přejete odebrat Školu osobních údajů přímo do Vaší e-mailové schránky, prosím přihlaste se na adrese office@bapol.cz, popř. na tel. čísle +420 251 009 111.

Lekce 7 z 16

Informační povinnost správce

V textu se dozvíte:

Důležité změny

- Nařízení podrobněji upravuje rozsah informací, které mají být subjektům údajů poskytnuty;
- Nová právní úprava klade důraz na jasnost a srozumitelnost informování subjektů údajů.

Compliance: Akční plán

Správci by měli:

- revidovat stávající znění informace o zpracování osobních údajů a uvést je do souladu s Nařízením;
- prokazatelně seznámit subjekty údajů s informacemi, požadovanými Nařízením;
- zajistit, aby informování subjektů údajů bylo provedeno včas, úplně a srozumitelně.

K povinnosti správce informovat subjekt údajů

Jednou ze základních zásad zpracování osobních údajů je zásada transparentnosti. Nařízení proto ukládá správcům povinnost přijmout vhodná opatření, aby subjektům údajů byly poskytnuty všechny informace týkající se zpracování, jejichž okruh Nařízením taxativně upravuje.

Zásada transparentnosti vyžaduje, aby všechny informace byly stručné, snadno přístupné a srozumitelné, jasně a jednoduše formulované a je-li to vhodné, pak i vizualizované. Jsou-li informace určeny veřejnosti, mohou být poskytovány v elektronické podobě, např. prostřednictvím internetových stránek. Zejména to platí v případech, kdy účast celé řady aktérů a technologická

složitost znesnadňují subjektu údajů, aby věděl a porozuměl, zda jsou shromažďovány jeho osobní údaje a kdo a za jakým účelem je shromažďuje, jako je tomu např. při reklamě na internetu.

Informační povinnost je upravena poměrně široce, přičemž právní rámec poskytování informací subjektu údajů je upraven takto:¹

- informace se poskytnou ve stručné, transparentní, srozumitelné a snadno dostupné formě, jasně a jednoduše formulované;
- informace mohou být podány písemně, elektronicky nebo jinými prostředky nebo na vyžádání také ústně;
- informace se poskytnou subjektu údajů bezplatně, v případě nedůvodných nebo nepřiměřených žádostí subjektů údajů má však správce možnost uložit přiměřený poplatek nebo odmítnout žádosti vyhovět (v takovém případě však nese důkazní břemeno prokázání, že žádost je nedůvodná nebo nepřiměřená);
- správce je oprávněn požádat o poskytnutí dodatečných informací nezbytných k potvrzení totožnosti subjektu údajů;
- určité informace mohou být doplněny standardizovanými ikonami, které může zavést Komise prováděcím předpisem a jejichž použití se vyprofiluje až praxí.

Jaké informace je třeba poskytnout

V porovnání se stávající právní úpravou² budou správci povinni poskytnout subjektům údajů navíc tyto informace³:

- kontaktní údaje⁴ správce, event. jeho zástupce a případného pověřence;
- právní základ pro zpracování a v případě, že je zpracování založeno na čl. 6 odst. 1 písm. f)⁵ Nařízení, také oprávněné zájmy správce nebo třetí strany;
- doba, po kterou budou osobní údaje uloženy, případně kritéria použitá pro její stanovení;
- skutečnost, zda je poskytování osobních údajů zákonným či smluvním požadavkem, nebo požadavkem, který je nutné uvést do smlouvy, a zda má subjekt údajů povinnost osobní údaje poskytnout, a ohledně možných důsledků neposkytnutí těchto údajů;
- konkretizace práv subjektu údajů (pro úplnost uvádíme všechna práva, která Nařízení přiznává subjektu údajů, tzn. nejen ta, která předchozí právní úprava neobsahovala):
 - právo požadovat od správce přístup k svým osobním údajům;
 - právo na opravu, doplnění, výmaz nebo omezení zpracování osobních údajů;
 - právo vznést námitky proti zpracování osobních údajů;
 - právo na přenositelnost údajů;
 - právo souhlas kdykoliv odvolat, je-li zpracování založeno na souhlasu subjektu údajů;

¹ Čl. 12 Nařízení

² § 11 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, („Zákon“), upravující informační povinnost správce event. zpracovatele.

³ Čl. 13 a 14 Nařízení

⁴ Dosud byla zakotvena povinnost informovat o „totožnosti“ (viz čl. 10 písm. a), čl. 11 odst. 1, první tiré Směrnice), normovaná v Zákoně náležitosti „kdo“ (§ 11 odst. 1). V odborné literatuře tato identifikace osoby správce nebo zpracovatele byla traktována jako požadavek uvést u právnické osoby obchodní firmu, IČO a adresu sídla, u fyzických osob jméno, příjmení a bydliště resp. místo podnikání.

⁵ „zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjektem údajů dítě.“

- o právo podat stížnost u dozorového úřadu;
- o právo na informaci, že dochází k automatizovanému rozhodování, včetně profilování.

Kdy se informace poskytují?

Pokud správce získává osobní údaje od subjektu údajů, informuje ho v okamžiku získání⁶ údajů.

Pokud správce nezískává osobní údaje přímo od subjektu údajů, tyto informace poskytnete:

- v přiměřené lhůtě po získání osobních údajů, ale nejpozději do jednoho měsíce, s ohledem na konkrétní okolnosti, za nichž jsou osobní údaje zpracovávány;
- nejpozději v okamžiku, kdy poprvé dojde ke komunikaci se subjektem údajů, mají-li být osobní údaje použity pro účely této komunikace; nebo
- nejpozději při prvním zpřístupnění osobních údajů, pokud je má v úmyslu zpřístupnit jinému příjemci.

V takovém případě je správce kromě výše uvedených informací povinen oznámit subjektu údajů také informace o kategoriích dotčených osobních údajů a to, z jakého zdroje osobní údaje pocházejí, případně informace o tom, zda údaje pocházejí z veřejně dostupných zdrojů.

Výjimky z informační povinnosti

Správce nemá povinnost poskytnout subjektu údajů informace v případě, že:

- subjekt údajů již uvedené informace má;
- se ukáže, že poskytnutí takových informací není možné nebo by vyžadovalo nepřiměřené úsilí, nebo pokud je pravděpodobné, že uplatnění povinnosti by znemožnilo nebo výrazně ztížilo dosažení cílů uvedeného zpracování. V takových případech přijme správce vhodná opatření na ochranu práv, svobod a oprávněných zájmů subjektu údajů, včetně zpřístupnění daných informací veřejnosti;
- je získávání nebo zpřístupnění výslovně stanoveno právem Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje a v němž jsou stanovena vhodná opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů⁷; nebo
- osobní údaje musí zůstat důvěrné s ohledem na povinnost zachovávat služební tajemství upravenou právem Unie nebo členského státu, včetně zákonné povinnosti mlčenlivosti; jakož i
- v případech, kdy se na zpracovávání osobních údajů Nařízení nevztahuje, tzn.:
 - o zpracovávání prováděné členskými státy při výkonu činností, spadajících do oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V, kapitoly 2 Smlouvy o EU;

⁶ Dle dikce Zákona se tak má dít při shromažďování údajů, tedy nejpozději, kdy správce údaje od subjektu požaduje. Odborné komentáře však za jedině správný výklad, aby byl naplněn účel ustanovení, považují, že subjekt údajů musí být informován před samotným získáváním osobních údajů (srov. např. Kučerová, A., Nováková, L., Foldová, V., Nonnemann, F., Pospíšil, D.: Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 211).

⁷ Výluka je dosud zakotvená jednak v § 3 odst. 6 Zákona z důvodů zejména zajištění bezpečnosti a obrany republiky, veřejného pořádku, předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání tr. činů, významného hospodářského a finančního zájmu ČR a EU anebo zpřístupnění svazků býv. StB, jednak v § 11 odst. 3, písm. b) Zákona, kdy tak ukládá zvláštní zákon (např. zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách,) nebo údajů je třeba k uplatnění práv a povinností správce vyplývajících ze zvláštního zákona. Subjekty vykonávající činnosti podle zvláštních zákonů nejsou vyňaty z působnosti Zákona jako celku, ale pouze z povinností určujících základní parametry zpracování osobních údajů a dále z povinností ve vztahu k subjektu údajů, tj. právě z nyní pojednávané informační povinnosti a povinností souvisejících s právem přístupu subjektu údajů. Např. většina úkolů Policie ČR by byla těžko realizovatelná při aplikaci povinnosti dotýčnou osobu informovat ihned při shromáždění dat, anebo na její žádost jí kdykoli sdělit, jaké osobní údaje o ní zpracovává.

- o příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení, viz Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016.

Další zpracování

Pokud správce zamýšlí dále zpracovávat osobní údaje k jinému účelu, než ke kterému byly získány, poskytne subjektu údajů před tímto dalším zpracováním informace o tomto jiném účelu a jakékoliv další relevantní informace dle výše uvedeného (pro více informací o zákonnosti dalšího zpracování viz Lekce 3).

Co dále

Informační povinnost správců vůči subjektům údajů reflektuje jednu ze základních zásad zpracování osobních údajů, a to zásadu transparentnosti. Pro zajištění transparentnosti zpracování je nezbytné, aby správci srozumitelným a úplným způsobem informovali subjekty údajů o okolnostech zpracování. Rozsah informační povinnosti je upraven přímo Nařízením, bude tedy výzvou, jak skloubit povinnost poskytnout rozsáhlé informace ve stručném oznámení.

Podle našeho názoru bude i v budoucnu přetrvávat jistá výkladová obtížnost ustanovení o informační povinnosti, neboť ukládané povinnosti a výjimky z nich pro určité druhy zpracování či správců nejsou upraveny zcela jednoznačně a jejich vzájemná provázanost může vyvolávat i nadále aplikační nejasnosti.

Další informace

Recitály 58, 60 – 63

Články 12 – 14

Kontaktní osoba

Pro další informace prosím kontaktujte:

Česká republika:

JUDr. Jaroslav Srb
Advokát

Tel.: +420 220 251 111
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz

Slovensko:

JUDr. Helga Maďarová,
CIPP/E
Advokátka | Certified Intl.
Privacy Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311
Mobil: +421 917 092 076

helga.madarova@bapol.sk